

א) וצ"ל לנ. סוכה מ. נדרים סב: ט סוכה מ. א) נמוט יג. ושי"ג, (ד) ע"ז ו. א) (ס) סוכה יא, א) (ב) נכרות ט. ושי"ג, (ז) וינמות מ: א) ח לעיל ק: ושי"ג, (ט) צ"מ ע. (ע"ז א. א) ע"ז נכשי' כמ' סוכה כמנע פי' אחר, (ט) נד"ה ונצ"ה, ט) ונע"ע מוס' חש צ"מ וינש צ"ב, (ט) וע"י מוס' מנמות סו. ד"ה זכר,

תורה אור השלם

1. וְהִזְקִיתָ שֶׁבֶת הָאָרֶץ לָכֶם לְאֶבְלָה לָךְ וְלַעֲבָדְךָ וְלַאֲמֹתֶיךָ וְלַחֹשֶׁבֶר הַיְהוּדִים עִמָּךְ: ויקרא כה ו

גליון הש"ס

גמ' יצאו משרה ובבוסה. ע"ז נכרות דף יב ע"ב מוס' ד"ה ודלי:

לעזי רש"י

אלנפטי"ר [אנפטי"ר] רטיה. רושי"ט [רומיט"א]. סס הקאה.

רבינו חננאל

אמר רב כהנא עצים להסקה, שדחיתנה (אתה) [אותם] מלהיות בון קדושת שביעית מפני שהנאתן אחר ביעורן, נגזיא היא כו' עד הנה רבנן הוא רבני הנאתן בשעת ביעורן אבל ר' יוסי לא בעי. לאכלה ולא לעשות ממנה אפיקטיון. לע"ז אפיקטיון בשלשן מקרא הוא הקיא. ושמעתי שהוא ג' מלות אפי' טפי זון, הוציא עזרף המון, כי כן דרך כשיעדיף עליה האוכל לא תקבלנו ואז התבלבל האיטומכא ויקיא האדם.

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

סתם עצים להסקה ניתנו. ולא להאיר הלך עצים ניתנו ומעיקרא לא חל עלייהו שביעית. אבל ספיחי סטים סתמן לזביעה הלך חל עלייהו קדושה ואסירי לאחר הביעור אף להיסק. ועלי קנים וגפנים יש שאוכלין אותן ויש שמסיקין אותן הלך בטר מחשבת לקיטה אזלין:

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

סתם עצים להסקה הן ועומדין אמר רב כהנא ועצים להסקה תנאי היא דתניא א"א אין מוסרין פירות שביעית לא למשרה ולא לכבוסה ור' יוסי אומר נותנין פירות שביעית לתוך המשרה ולתוך הכבוסה מאי מעמא דרבנן אמר קרא ולאכלה ולא למשרה לאכלה ולא לכבוסה ורבי יוסי אומר אמר קרא לכם לכל צרכיכם ורבנן נמי הכתיב לכם לכם דומיא דלאכלה במי שהנאתו וביעורו שוין יצאו משרה וכבוסה שהנאתן אחר ביעורן ור' יוסי הכתיב לאכלה אמר לך ההוא מיבעי ליה לכדתניא דתניא לאכלה ולא למלוגמא אתה אומר לאכלה ולא למלוגמא או אינו אלא לאכלה ולא לכבוסה כשהוא אומר לכם הרי כבוסה אמור הא מה אני מקיים לאכלה לאכלה ולא למלוגמא ומה ראית לרבות הכבוסה ולהוציא את המלוגמא מרבה אני את הכבוסה ששונה בכל אדם ומוציא אני את המלוגמא שאינו שונה בכל אדם כמאן אולא הא דתניא לאכלה ולא למלוגמא לאכלה ולא לזילוף לאכלה ולא לעשות ממונה אפיקטיון כמאן בר' יוסי דאי כרבנן איכא נמי משרה וכבוסה: רבי יהודה אומר אם השבח כו': (סימן סבן) יתיב רב יוסף אחורי דרבי אבא קמיה דרב הונא ויתיב רב הונא וקאמר הלכה כרבי יהושע בן קרחה והלכה כרבי יהודה אהדריניהו רב יוסף לאפיה אמר בשלמא רבי יהושע בן קרחה אצטריך סלקא דעתך אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים קמ"ל הלכה כחיד ר' יהושע בן קרחה מאי היא דתניא רבי יהושע בן קרחה אומר ימלוה בשטר אין נפרעין מהן מלוה על פה נפרעין מהן מפני שהוא כמזיל מידם אלא הלכה כר' יהודה למה לי מחלוקת ואחר כך סתם היא ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם מחלוקת בבבא קמא לצבוע לו אדום וצבעו שחור שחור וצבעו אדום רבי מאיר אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את השבח וסתם בבבא מציעא דתנן כל המשנה ידו על התחתונה וכולל החזור בו ידו על התחתונה ורב הונא אצטריך סלקא דעתך אמינא אין סדר למשנה וסתם ואחר כך מחלוקת היא ורב יוסף אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם ויח"כ מחלוקת היא ורב הונא כי לא אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין חדא מסכתא היא ואיבעית אימא משום דקתני לה גבי הלבנת פסיקתא דתנו רבנן הנותן מעות לשלוחו

ה"ג בקונטרס במס' סוכה (דף מ. וס"ט) אמר רב כהנא ועצים

דהסקה תנאי היא בו'. וכן עיקר פי' כל עצים שביעית הוא פלוגמא דתנאי אי אית זהו קדושת שביעית דכיון דטעמא דשרינא להו היינו משום דהנאתן אחר ביעורן אס כן לרבי יוסי דלית ליה דרשה דהנאתו וביעורו שזה לענין פירות שביעית ה"ג לא דריש לה לענין דלא לחול קדושת שביעית ואס תאמר לר' יוסי היאך מותרין עצים באתר ישראל להסיק בהן תנור והלא יש בהן איסור שביעית לאחר הביעור וי"ל דבטלי בשאר עצים דשאר שנים ועוד י"ל לפי גירסת הספרים ועצים דהסקה תנאי היא פירוש עצים שיש בהם קדושת שביעית כגון לולב דהנאתו וביעורו שזה דתמיה קאי לכדו כל את הציט אס מותר להסיקו דהוי הנאה לאחר ביעורו או לא דתניא אין מוכרין פירות שביעית כו' הרי לרבנן אסור להסיקו מדי דהוי אמרנה וכביסה ולר' יוסי מותר לכל שאר עצים לדברי הכל אין צוין קדושת שביעית אלא הטעם אין מושב דריש הרי לר' יוסי דריש לכל נרכיכס אפירות שביעית ולא בעי לר' יוסי דלכללה הרי נמי לענין לחול קדושת שביעית על כל דבר שהוא לר' יוסי דמ"ש דהא כוליה חד קרא הוא והיתה שבת הארץ לר' יוסי דלכללה וגו': אין סדר למשנה דפעמים היה שונה עלה על הסדר ושנה תמיהה שנה צ"מ ואלא כד' צ"ק אצל ודאי א"כ סדרן רבי על הסדר כדדייק צריש (פרק) שזעוט (דף כו):

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מכדי מנה ממכות סלקינן כו': גבי הלבנת פסיקתא. מיתה אמאי קרי לה הלבנת פסיקתא להיא כל החזור בו ידו על התחתונה הא דפסקה האומלן (כ"ג ע"ג) מוקמינן לה כי מחלוקת כרבי דוסא ורבנן פליגי עליה ומוכח תס דרבי לא סבר לה כרבי דוסא כההוא דכל החזור בו י"ל דהכל סבר לאיבעית אימא דהתם דלמנר כל החזור בו ידו על התחתונה לתמידי דקמני וי"מ דקמני על כלשון הלבנת פסיקתא דלישנא דכל החזור וכל המשנה משמע לפסוק הלבנת: הנותן מעות ל'שלוחו. נראה דמיידי שנותן למחצית סכר אס פחתו פחתו לו ואס הותרו הותרו לאמנע מכלל יש להציא ראיא אס אדם נותן מעות לחבירו למחצית סכר ואמר ע"מ שלח תלוס אלא על משכונות וס כסף יהא ופחתו לך בקרקע ואל תשנה יהא פחתו לך לחייב בכל דבר ואס פחתו פחתו לך שאין זה רצית דהא הכל אס שינה מדעתו אמר אס פחתו פחתו לו אפי"ה אס הותרו הותרו לאמנע ולא הוי רצית כיון דאס לא היה משנה דעתו לא היו כולן צרשואו אלא השכר וההפסק לאמנע דכיון פלגא מלוה ופלגא פקדון:

הא מלוה בשטר אין נפרעין מהן. לפי חז"ן, מפני ששמה הוא לאחר זמן כיון דנקט ישראל שטר' עלייה, כל ששמה מסתפי מניה (ע"ז א). אהדריניהו רב יוסף לאפיה. כעס (סוכה יא). כל מחלוקת ויח"כ סתם הלכה כסתם. כל מחלוקת שנהלוק מנאס ואח"כ סתם לן בגשנתו כאלח מהן, הלכה כמנו, דכיון דסתמי אחר המחלוקת ש"מ דקמו רבנן נטעמיהו וסתמיהו דהאין (ע"ז א). כן שסתם אחריה מיד דאזתה מסתם. כן שסתם אחריה נמסרת באזתה הסדר, כגון נתן נזת' לצבע דמחלוקת צ"ק וסתם צ"מ כל המשנה ידו על התחתונה. כל המשנה ידו על התחתונה. כגון נתן נזת' לצבע לנצטו אדום וצבעו שחור, אס השבח יתר על היציאה און נתן לו סכר ויציאה יתירה על השבח נתן לו את השבח (ב"ב טו). אין סדר למשנה. מילת דמתייבין לזו דוקא ששנה משנה אחרונה היא שנית לראשונה צבית המדרש (ע"ז א). אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא כו'. אלמנה ק"ל כל מחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם. צביתו (מנ: צביתו חולין (ע"ז א). כי לא אמרינן אין סדר למשנה. אלא סתמיין אסדרה, ה"מ כדאס מסכתא (ע"ז א). כולה נזיקין. תלמא צ"מ (ע"ז א). ואיבעית אימא משום דקתני לה בו'. להכי אהדריניהו רב יוסף לאפיה דאי נמי אין סדר למשנה לא אצטריך למנר ללכה כר' יהודה דודאי הלכתא הי' סתמא, דכל המשנה לא היה שייך למתייב התם כהשכר, דהא לא אצטריך פירקא בשניי אלא תמיהה התם ש"מ הלכתא קא פסיק ודאי (ע"ז א).

עין משפט נר מצוה

צד א ב ג מ"ה פ"ה מה"ל שמטיין הלכה

צד ד מ"ה פ"ט מהלכות ע"ז הלכה א סגן לאון מה טוש"ע י"ד ס"י קמח ספ"ק א: צד ה מ"ה פ"ח מהלכות מכירה הלכה ד סגן עשין פב טוש"ע ח"מ ס"י ק"פ ספ"י י"א:

מוסף רש"י

סתם עצים להסקה הן ועומדין אמר רב כהנא ועצים להסקה תנאי היא דתניא א"א אין מוסרין פירות שביעית לא למשרה ולא לכבוסה ור' יוסי אומר נותנין פירות שביעית לתוך המשרה ולתוך הכבוסה מאי מעמא דרבנן אמר קרא ולאכלה ולא למשרה לאכלה ולא לכבוסה ורבי יוסי אומר אמר קרא לכם לכל צרכיכם ורבנן נמי הכתיב לכם לכם דומיא דלאכלה במי שהנאתו וביעורו שוין יצאו משרה וכבוסה שהנאתן אחר ביעורן ור' יוסי הכתיב לאכלה אמר לך ההוא מיבעי ליה לכדתניא דתניא לאכלה ולא למלוגמא אתה אומר לאכלה ולא למלוגמא או אינו אלא לאכלה ולא לכבוסה כשהוא אומר לכם הרי כבוסה אמור הא מה אני מקיים לאכלה לאכלה ולא למלוגמא ומה ראית לרבות הכבוסה ולהוציא את המלוגמא מרבה אני את הכבוסה ששונה בכל אדם ומוציא אני את המלוגמא שאינו שונה בכל אדם כמאן אולא הא דתניא לאכלה ולא למלוגמא לאכלה ולא לזילוף לאכלה ולא לעשות ממונה אפיקטיון כמאן בר' יוסי דאי כרבנן איכא נמי משרה וכבוסה: רבי יהודה אומר אם השבח כו': (סימן סבן) יתיב רב יוסף אחורי דרבי אבא קמיה דרב הונא ויתיב רב הונא וקאמר הלכה כרבי יהושע בן קרחה והלכה כרבי יהודה אהדריניהו רב יוסף לאפיה אמר בשלמא רבי יהושע בן קרחה אצטריך סלקא דעתך אמינא יחיד ורבים הלכה כרבים קמ"ל הלכה כחיד ר' יהושע בן קרחה מאי היא דתניא רבי יהושע בן קרחה אומר ימלוה בשטר אין נפרעין מהן מלוה על פה נפרעין מהן מפני שהוא כמזיל מידם אלא הלכה כר' יהודה למה לי מחלוקת ואחר כך סתם היא ומחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם מחלוקת בבבא קמא לצבוע לו אדום וצבעו שחור שחור וצבעו אדום רבי מאיר אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על היציאה נותן לו את היציאה ואם היציאה יתירה על השבח נותן לו את השבח וסתם בבבא מציעא דתנן כל המשנה ידו על התחתונה וכולל החזור בו ידו על התחתונה ורב הונא אצטריך סלקא דעתך אמינא אין סדר למשנה וסתם ואחר כך מחלוקת היא ורב יוסף אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם ויח"כ מחלוקת היא ורב הונא כי לא אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין חדא מסכתא היא ואיבעית אימא משום דקתני לה גבי הלבנת פסיקתא דתנו רבנן הנותן מעות לשלוחו

שהנאתו שזה בכל אדם ואפילו עצים להסקה (ע"ז א). אהדריניהו רב יוסף לאפיה. כעס (סוכה יא). כל מחלוקת ויח"כ סתם הלכה כסתם. כל מחלוקת שנהלוק מנאס ואח"כ סתם לן בגשנתו כאלח מהן, הלכה כמנו, דכיון דסתמי אחר המחלוקת ש"מ דקמו רבנן נטעמיהו וסתמיהו דהאין (ע"ז א). כן שסתם אחריה מיד דאזתה מסתם. כן שסתם אחריה נמסרת באזתה הסדר, כגון נתן נזת' לצבע דמחלוקת צ"ק וסתם צ"מ כל המשנה ידו על התחתונה. כל המשנה ידו על התחתונה. כגון נתן נזת' לצבע לנצטו אדום וצבעו שחור, אס השבח יתר על היציאה און נתן לו סכר ויציאה יתירה על השבח נתן לו את השבח (ב"ב טו). אין סדר למשנה. מילת דמתייבין לזו דוקא ששנה משנה אחרונה היא שנית לראשונה צבית המדרש (ע"ז א). אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא כו'. אלמנה ק"ל כל מחלוקת ואח"כ סתם הלכה כסתם. צביתו (מנ: צביתו חולין (ע"ז א). כי לא אמרינן אין סדר למשנה. אלא סתמיין אסדרה, ה"מ כדאס מסכתא (ע"ז א). כולה נזיקין. תלמא צ"מ (ע"ז א). ואיבעית אימא משום דקתני לה בו'. להכי אהדריניהו רב יוסף לאפיה דאי נמי אין סדר למשנה לא אצטריך למנר ללכה כר' יהודה דודאי הלכתא הי' סתמא, דכל המשנה לא היה שייך למתייב התם כהשכר, דהא לא אצטריך פירקא בשניי אלא תמיהה התם ש"מ הלכתא קא פסיק ודאי (ע"ז א).